

EQUINOR ASA
Postboks 8500
4035 STAVANGER

Kontakt saksbehandler

Maria Terese Creighton, 51 56 87 84

Svar - Søknad - industri- Karmøy 77/15 - Kalstøvegen 160 - Equinor ASA - tiltak sjø sprengning - landfallstunnel - planID 1149_4089

Statsforvalteren har vurdert søknaden om tiltak i sjø ved eiendom 77/15 Kalstøvegen 160 i Karmøy kommune om sprengning i sjø forbindelse med nytt landfall, og har kommet frem til at tiltaket ikke trenger tillatelse etter forurensningsloven.

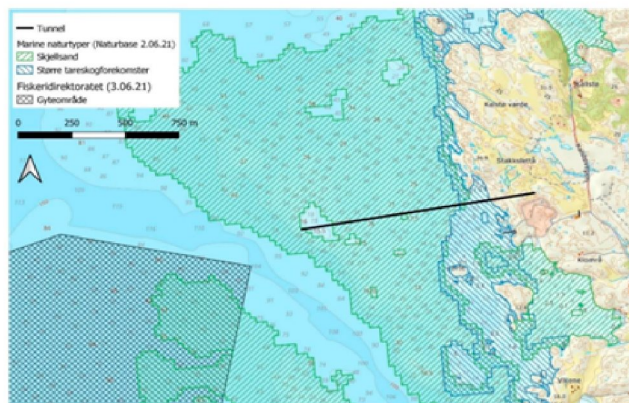

Statsforvalteren i Rogaland viser til søknad om tiltak i sjø på eiendom med gnr/bnr. 77/15 Kalstøvegen 160 i Karmøy kommune, mottatt 22.02.2023.

Sakens bakgrunn

I forbindelse med etablering av nytt landfall for Statpipe på Kalstø søker Equinor ASA om tillatelse etter forurensningsloven til tiltak i sjø ved eiendom 77/15 Kalstøvegen i Karmøy kommune.

Nytt landfall skal bygges, da levetid for eksisterende kulvert er oppnådd. Landfallet består av en undersjøisk vannfylt tunnel. Her skal to nye rørledninger installeres etter at tunnelen er vannfylt, som erstatning for eksisterende rørledninger i betongkulvert.

Figur1. Oversikt over marine naturtyper. Fra søknad.

Omsøkt tiltak omfatter sprengning av utslag til sjø, som vil være den siste sprengsalven som fører til åpning av tunnel mot hav i vest. Sprengningen

vil foregå på ca. 60 m dybde, ca. 1 km vest for kystlinjen. Illustrasjon over tiltaksområdet med marine naturtyper er vist i figur 1¹.

Tidsbruk

Arbeidet forventes gjennomført i juni – juli 2023, med 1 dags varighet.

Avbøtende tiltak

Det er ikke planlagt for avbøtende tiltak. Det opplyses at utslaget skal sprenges ut i fjellskrent over sjøbunn og det ikke vil bli nevneverdig partikkelspredning i området.

Disponering av overskuddsmasser

Søker opplyser at det ikke planlegges for disponering av overskuddsmasser. Dette da vanntrykket og trykkbølge som følge av sprengningen av utslaget vil føre steinmasser innover i tunnelen.

Kulturminnemyndighet

Tiltak i sjø utføres ofte i områder som kan ha potensiale for funn av kulturminner, og det er fare ved utføring av tiltaket at kulturminner tildekkes eller ødelegges. Søker har lagt ved tilbakemelding fra Stavanger maritime museum i forbindelse med tidligere omsøkt tiltak i området ved molo for gasskulvert, der museet ikke hadde noen merknader.

Statsforvalteren har etter mottak av søknad om tiltak i sjø mottatt kopi av høringsuttaler fra Rogaland fylkeskommune (seksjon for kulturarv) og Stavanger maritime museum i forbindelse med Kystverkets sin behandling av søknad etter havne og farvannsloven. Her kommer det frem at Stavanger maritime museum krever gjennomføring av arkeologiske registreringer i planområdet.

Planforhold

Forurensningsspørsmål skal om mulig søkes løst for større områder under ett og på grunnlag av oversiktsplaner og reguleringsplaner, jf. forurensningsloven § 11 fjerde ledd.

Det foreligger godkjent reguleringsplan «Plan 4089 - ny landfallstunnel på Kalstø – detaljregulering – gnr. 77/15 mfl.». Med plan ID: 1149_4089 og ikrafttredelsesdato 07.02.2022. Planens hensikt er å tilrettelegge for beskyttelsestiltak rundt gassrørledninger med kulvert ved Kalstø. Planforslaget omfatter areal på sjøbunnen og på sjøens overflate².

Kunnskapsgrunnlag

Miljøforhold

En sak skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes, jf. forvaltningsloven § 17, naturmangfoldloven § 8 og forurensningsforskriften § 36-2.

Naturmangfold

Ifølge Temakart Rogaland³ er fiskefelt for både aktiv og passiv redskap lokalisert like vest for tiltaksområdet. Fiskefeltet er registrert som gyteområde for sild, makrell, sei, torsk og lyr⁴. Videre er det langs store deler av kystlinjen samt utover i sjø ligger deler av et større tareskogområde bestående av stortare. Denne er av svært viktig verdi og har fått verdi A på grunn av størrelse og fordi den enkelte

---

¹ Detaljregulering av ny landfallstunnel på Kalstø, Karmøy kommune. Planbeskrivelse med KU. Norconsult AS. Oppdrag nr. 5209991. Doknr. RD01. Versjon 04. Dato 20.07.2021.

² Plan 4089 - ny landfallstunnel på Kalstø – detaljregulering – gnr. 77/15 mfl. Godkjent i Karmøy kommunestyre 07.02.2022

³ temakart-rogaland.no

⁴ Kartdatabase Fiskeridirektoratet, Yggdrasil

steder overlapper med gyteområder for torsk⁵. I tiltaksområdet foreligger også større skjellsandsområder av viktig verdi. Oversikt over marine naturtyper i tilknytning til tiltaksområdet er vist i figur 1⁶. Av fugl er blant annet lomvi (CR) og havhest (EN) registrert som næringsøkende/overflyvende i området.

Vannforskriften

Vannforekomst i forbindelse med tiltaket er Sirafjorden (ID: 0242000032-C)⁷. Denne er kategorisert som kystvann av type «åpen eksponert kyst». Den økologiske tilstanden klassifiseres som god, mens kjemisk tilstand er dårlig. Dette på grunn av PAH, tributyltinn og kvikksølv. Vannforekomsten påvirkes i liten grad av diffus avrenning fra spredt bebyggelse. Frist for oppnåelse av miljømålene om god økologisk og kjemisk tilstand forventes oppnådd i tidsrommet 2022 - 2027.

Forurensing

Det er ikke kjent om sjøbunnen 0,9 til 1,0 km fra land er forurenset⁵. Dette vil være området hvor planlagt tunnelåpning og sammenkobling med Statpipes gassrørledninger ligger. Søker har lagt ved miljøteknisk sedimentundersøkelse utført i 2020 i forbindelse med sikring av eksisterende landfallskulvert⁸. Prøvetatt skjellsand langs kulverten var ikke forurenset og det ble pekt på lavt potensiale for akkumulering av forurensning (sedimentering av finstoff) på grunn av sterk bølge og strømpåvirkning. Søker vurderer sediment undersøkelsen som relevant i forbindelse med aktuell søknad.

Statsforvalterens vurdering

Sprengningsarbeid i sjø vil i hovedsak skape trykkbølger og støy samt kunne bidra til spredning partikler og eventuell forurensning.

Sprengningsarbeid i sjø og påvirkning på naturmangfold

Sprengningsarbeider i sjø kan medføre at fisk og andre marine arter skades som følge av trykkbølger og påfølgende spredning av partikler, særlig skarpe partikler. Skadepotensialet avhenger av faktorer som sprengladningsstørrelse og avstand til sprengningsområdet samt området det sprenges i.

Omsøkt tiltak omfatter den siste sprengsalven, som fører til åpning av tunnel mot hav i vest. I utredning fra Norconsult vurderes influensområdet i forhold til eksplosivrydding å omfatte ca. 3,7 km fra tunneltraseen. Influensområdet berører i henhold til dette del (liten del) av gyteområdet Karmøy SV samt deler av naturtypen «større tareskogforekomster» og skjellsandsområder.

Fisk

Når det gjelder tiltakets påvirkning på fisk, antas det at støy og rystelser grunnet pågående tunneldriving frem til den siste salven ut i sjø, vil medføre en endring i fiskens tilhørighet til området. Eventuell gytende fisk og andre marine arter antas i hovedsak å ha søkt lenger bort fra området, forut for den siste salven. Videre vil arbeider som allerede foregår i området bidra til at fisk og andre marine arter trekker lengre vekk fra området, slik at skade på naturmangfoldet ytterligere reduseres.

---

⁵ faktaark.naturbase.no

⁶ Detaljregulering av ny landfallstunnel på Kalstø, Karmøy kommune. Planbeskrivelse med KU. Norconsult AS. Oppdrag nr. 5209991. Doknr. RD01. Versjon 04. Dato 20.07.2021.

⁷ vann-nett.no

⁸ Kalstø – Miljøteknisk sedimentundersøkelse. Utredning i forbindelse med sikring av landfallskulvert. Norconsult AS. Oppdrag nr. 5198796. Doknr. RIM01. Versjon D01.04. Dato 05.05.2020.

Tareskog

Med hensyn til naturtypen *større tareskogforekomster*, foreligger en del av denne i influensområdet. Vi anser imidlertid at tiltaket ikke vil påføre varig negative konsekvenser for tareskogen. Dette da avstanden til fra tareskog til selve utslaget av tunnelåpningen i sjø er relativt stor, samt at selve tareskogforekomsten som vil kunne berøres er en del av et større tareskogbelte, som strekker seg langs hele Karmøyområdet.

Skjellsand

Når det gjelder skjellsandsområder, vil tiltaket kunne medføre at deler av denne virvles opp og forflyttes. Skjellsand er viktige tilholdssteder blant annet bløtdyrsorganismer og for organismer som beiter på disse. Vi vurderer at tiltakets påvirkning på naturverdien vil være relativt lokal, og vil derfor ikke medføre større negative konsekvenser for skjellsandforekomsten i området. Skjellsand nær tunnelutslaget vil sannsynlig spres og marine habitat vil kunne ødelegges, men det vurderes at disse over tid vil kunne reetableres etter at tiltaket er avsluttet.

Spredning av partikler og forurensing

Partikler fra sprengningsarbeid er ofte skarpe og kantete og har dermed et større skadepotensiale på fisk og andre marine arter enn naturlige partikler. Økte partikkelkonsentrasjoner vil kunne føre til tildekking og evt. nedslamming av gyteområder. Tilgang på lys og næring vil kunne reduseres.

Sprengningen skal utføres i fjellskrent over sjøbunnen. Det opplyses at mye av steinmassene i forbindelse med åpning av tunnelen ut mot sjø vil suges innover i tunnelen på grunn av trykkforskjeller. En spredning av partikler til nærområdet vil i så måte reduseres. Videre vil strømforhold i området gjøre at finstoff lett vil fortynnes utover i vannforekomsten.

Tidligere miljøtekniske undersøkelser utført av Norconsult i området ved kulverten fant at havbunn ikke var forurenset her. Bunnforhold i tiltaksområdet antas å være av nokså lik kvalitet. Vi forventer dermed ikke spredning av forurensning utover det normale.

Nitrogen

Nitrogenforbindelser i forbindelse med sprengningsarbeid vil kunne føre til endringer i vannkjemien samt bidra til økt eutrofiering av berørt vannforekomst. Nitrogenforbindelser i sprengstoff kan omdannes til ammoniakk som er akutt toksisk for vannlevende organismer. Giftigheten avhenger av faktorer som pH, vanntemperatur og vannvolum. Problematikk i forhold til nitrogenforbindelser i omsøkt tiltak vurderes som liten. Tiltaket er begrenset og skal utføres i havet som har gode buffer egenskaper. I tillegg er vannutskiftningen stor slik at konsentrasjonen av nitrogenforbindelser raskt fortynnes slik at vannforekomst og naturverdier dermed ikke nevneverdig påvirkes.

Plast

Sprengningsarbeid bidrar som oftest til spredning av plast knyttet til blant annet bruken av plastledninger, sprengtråd, koblingsblokker og foringsrør i plast. Plast brytes som kjent ned til mindre fragmenter som mikroplast, og kan dermed entre næringskjeden ved at de lett tas opp av eksponerte organismer. Det er derfor viktig at spredning av plast til miljøet unngås i den grad det er mulig.

Det vil derfor være viktig at den plast som oppstår samles opp der dette er mulig. Sprengningsarbeidet i forbindelse med tiltaket omfatter den siste sprengsalven ut i sjø. Vi forventer at mest mulig plast i forbindelse med sprengningen samles opp og håndteres slik at andelen plast som evt. spres med den siste salven minimeres.

Samlet miljøpåvirkning

Omsøkt tiltak omfatter den siste sprengsalven, som fører til åpning av tunnel mot hav i vest. Tiltaket vil kunne skape trykkbølger, støy og bidra til spredning partikler og eventuell forurensning.

Basert på tiltakets begrensede karakter vurderes påvirkningen på naturverdier og vannforekomst å være avgrenset og midlertidig, og dermed ikke føre til nevneverdig skade på marint naturmiljø. Videre vil arbeider som allerede foregår i området bidra til at fisk og andre marine arter trekker lengre vekk fra området, slik at skade på naturmangfoldet ytterligere reduseres.

Statsforvalteren anser at tiltaket basert på samfunnsnyttien og arbeidets varighet, omfang og utførelse vil utgjøre liten risiko for forringelse av vannforekomsten som helhet, jf. vannforskriften § 4.

Konklusjon

Sprengning i sjøbunn regnes som mudring. Statsforvalteren er gjennom forurensningsforskriften kapittel 22 og rundskriv T-3/12 delegert myndighet ved mudring og utfylling i sjø og vassdrag, når tiltaket skjer fra skip og land⁹.

På bakgrunn av de opplysninger tiltakshaver og konsulenter har oppgitt i søknad og i miljørisikovurderinger, finner Statsforvalteren at forurensning fra tiltaket ikke vil medføre nevneverdig skade eller ulempe. Det vektlegges videre at de samfunnsnyttige fordelene utveier eventuelle forurensningsmessige ulemper som tiltaket medfører. Tiltaket kan dermed finne sted uten en egen tillatelse, jf. forurensningsloven § 8 siste ledd.

Selv om tillatelse ikke er nødvendig vil vi samtidig minne om at det er en generell plikt til å unngå forurensning jf. § 7 i forurensningsloven. Det gjøres samtidig oppmerksom på at tiltakshaver er ansvarlig for å undersøke om tiltaket er i orden i forhold til annet regelverk.

Med hilsen

Kirsten Redmond Kristiansen (e.f.)
fagleder forurensning

Maria Terese Creighton
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Fiskeridirektoratet, region sør	Postboks 185 sentrum	5804	Bergen
Kystverket Vest	Postboks 1502	6025	Ålesund
KARMØY KOMMUNE	Postboks 167	4291	KOPERVIK
Fiskarlaget Vest	Slottsgt. 3	5003	BERGEN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130	4001	Stavanger
Museum Stavanger	Muségata 16	4010	STAVANGER

⁹ Rundskriv T-3/12 om myndighet etter forurensningsloven

